Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Päivi Wood & Santeri Suominen

13.9.2023

EU:n finanssipolitiikan säännöt
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotukset Euroopan unionin finanssipolitiikan sääntöjen muuttamiseksi (Finanssipolitiikan säännöt) - U 23/2023 vp

Eduskunnan talousvaliokunnalle

TaV on pyytänyt EK:lta lausuntoa otsikkoasiassa. EK esittää lausuntonaan seuraavan.

EK tukee Suomen kantaa, jonka mukaan EU:n tulee siirtyä velkataakkaa kasvattavasta elvytyspolitiikasta ja tulonsiirroista kestävällä pohjalla olevaan talouskasvupolitiikkaan, jonka perustana on vakaa ja kriisinsietokykyinen talous- ja rahaunioni. Vain vahvan julkisen talouden EU voi pärjätä globaalissa kilpailussa kestävästi ja tarjota kansalaisille kasvavaa hyvinvointia. Kunkin jäsenvaltion on jatkossakin kannettava vastuu omasta julkisesta taloudestaan.

EK kannattaa markkinakuria ja markkinamekanismin vahvistamista EU-maiden talouspolitiikkaa ohjaavana yleisperiaatteena. Yhteisen velanoton jatkaminen, saati sen laajentaminen, edellyttäisi sitä, että jäsenmaiden taloudellinen tilanne harmonisoituisi selvästi nykyisestä ja että yhteiseen rahoitukseen liittyvä moraalikadon vaara pystytään välttämään. Tältä osin EK pitää Suomen kantaa perusteltuna.

Vakaus- ja kasvusopimuksen uudistaminen puolestaan on tarpeellista, koska nykyinen sopimus on menettänyt uskottavuutensa eikä täysimittainen palaaminen siihen ole koronakriisin jälkeen realistista.

EK pitää perusteltuna, että komissio esittää toimia EU-maiden velkakestävyyden parantamiseksi ja velkatasojen madaltamiseksi. On tärkeää määritellä riittävän selkeästi, millaiset investoinnit voitaisiin hyväksyä lisäsopeutusajan perusteeksi. Tästä ei saa muodostua porsaanreikää velkakestävyyssääntöjen vesittämiseksi ja liiallisen velkaantumisen ylläpitämiseksi. EK pitää hyvänä, että Suomen kannassa todetaan, ettei investointeihin pohjautuvan sopeutusuran pidentäminen voi tosiasiallisesti vaarantaa julkisen talouden pitkän aikavälin velkakestävyyttä ja että julkisten investointien hyväksymisen tulisi perustua huolelliseen analyysiin siitä, että ne hillitsisivät julkisia menoja tai loisivat talouskasvua ilman, että ne syrjäyttäisivät yksityisiä investointeja.

EK yhtyy Suomen kantaan siitä, että komission ehdottama lainsäädäntövallan delegoiminen ei ole ehdotetussa laajuudessa hyväksyttävissä.

Kaikkiaan EU:n finanssipolitiikan sääntöjen toimivuutta tulee arvioida huolellisesti etu- ja jälkikäteen etenkin velkakestävyyden näkökulmasta. Finanssipolitiikan sääntöjen kokonaisuuden on tuettava markkinakurin ja markkinamekanismin palauttamista johtavaksi toimintaperiaatteeksi.